gemeente
Haarlemmermeer

# nota van B&W

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Concept plan van aanpak Verhogen lokale veerkracht en samenredzaamheid |
| Portefeuillehouder | Marianne Schuurmans-Wijdeven |
| Collegevergadering | 28 oktober 2025 |
| Inlichtingen | Anita Hoogeveen |
| Registratienummer | 12644365 |

## 1. Voorstel

**Collegebesluit(en)**

Het college heeft besloten om:

1. het concept plan van aanpak Verhogen lokale veerkracht en samenredzaamheid in concept vast te stellen;
2. de nota ter bespreking aan te bieden aan de raad.

## 2. Samenvatting

Lokale veerkracht en samenredzaamheid verhogen. Haarlemmermeer weerbaarder maken. Dat is de grote, nieuwe opgave voor de komende jaren. Onze inwoners, ondernemers en instellingen moeten zich bewuster worden van de dreigingen tegen onze veiligheid. We moeten voorbereid zijn als het onverhoopt misgaat. Of dat nu is door de gevolgen van een overstroming of langdurige droogte, een aanval op onze vitale infrastructuur of een destructieve beïnvloedingscampagne. Juist nu er nog geen acute dreiging of ramp is. Voorbereiden doen we niet vanuit angst, maar zodat onze samenleving goed geïnformeerd keuzes kan maken.

In het plan van aanpak staat beschreven hoe onze gemeente deze nieuwe opgave oppakt. Ook gaan wij in op twee moties die de raad recent heeft aangenomen: de motie 'Blackout bestendig Haarlemmermeer' van 12 juni 2025 en de motie 'Noodsteun dichtbij huis' van 3 juli 2025.

## 3. Uitwerking

### *3.1 Wat willen we bereiken?*

***Wat is de aanleiding, context?***

Een solide, weerbare maatschappij kan schokken aan – ongeacht wat er op ons afkomt. Het is een maatschappij waarin overheid, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, inwoners en ondernemers zoveel mogelijk voorbereid zijn op maatschappelijke ontwrichting en het vermogen hebben deze te weerstaan, op te vangen en ervan te herstellen. We moeten kunnen omgaan met een combinatie van langdurige uitval, schaarste en verstoring. Door ons weerbaar te maken, kunnen we dat aan. Met bedrijven die voorbereid zijn, met een samenleving die makkelijker in crisissituaties een nieuw evenwicht vindt en met mensen die (samen) veerkracht tonen mocht de dreiging zich daadwerkelijk manifesteren.

***Welk doel wordt nagestreefd?***
De komende maanden wordt de weerbaarheidsopgave door het Rijk in samenwerking met decentrale overheden en maatschappelijke partijen concreet gemaakt: hoe kan iedereen bijdragen aan het realiseren van de weerbaarheidsopgave waar we als Nederland voor staan? Onder andere risicocommunicatie vanuit de overheid over dreigingen, wat de overheid hieraan doet en over de mogelijke impact op onze manier van leven, dragen hieraan bij. Het is voor het eerst sinds bijna 30 jaar dat de Rijksoverheid over deze weerbaarheidsvraagstukken nadenkt en inwoners actief gaat informeren over de dreiging en de noodzaak tot het nemen van maatregelen. Het scenario dat daarbij centraal staat is het scenario dat er meer dan 72 uur stroomuitval is.

Het doel van de aanpak 'verhogen lokale veerkracht en samenredzaamheid' is tweeledig:
- Haarlemmermeerders bereiden zich voor zodat ze zichzelf 72 uur thuis kunnen redden als dagelijkse voorzieningen uitvallen. Hieronder valt ook het verhogen van de eigen bedrijfscontinuïteit van onze gemeente;
- de lokale samenleving in Haarlemmermeer in tijden van crises kunnen bereiken en voorafgaand hieraan de samenleving bewustmaken van het belang van eigen veerkracht en samenredzaamheid en adviseren over eigen mogelijkheden hierbij.

De subdoelen van de aanpak zijn als volgt:
- weten: meer inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen weten dat beschikbaarheid van alledaagse voorzieningen zoals elektriciteit, water of levensmiddelen niet gegarandeerd zijn;
- vinden: inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen vinden het vanzelfsprekend dat zij ook zelf verantwoordelijk zijn voor het nemen van maatregelen om voorbereid te zijn op bijvoorbeeld langdurige uitval;
- doen: inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen ondernemen de geadviseerde acties om voorbereid te zijn op langdurige uitval: ze stellen een noodpakket samen, maken een noodplan en praten erovermet hun omgeving.

### *3.2 Wat gaan we daarvoor doen?*
Om deze doelen te bereiken, gaan wij een vijftal stappen zetten:
Stap 1: Voortzetten veldbezoeken aan kernen en wijken door collegeleden
Stap 2: In kaart brengen buurtnetwerken en hoe die te bereiken/activeren
Stap 3: In kaart brengen verminderd-zelfredzamen
Stap 4: Risicocommunicatie/bewustwordingscampagne/advisering
Stap 5: Uitwerken mogelijke maatregelen verhogen eigen veerkracht (bedrijfscontinuïteit)

Deze stappen worden in paragraaf 2.3 van het concept plan van aanpak verder toegelicht.
In hoofdstuk 3 lichten wij toe welke aanpak wij voorstellen voor de twee moties die de raad heeft aangenomen.

***Wat zijn de kanttekeningen en risico's?***
Bij de bovengenoemde stappen gelden twee kanttekeningen. Ten eerste geldt dat de landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals in het plan van aanpak beschreven, van directe invloed zijn op het verloop, tempo en de intensiteit van ons lokale programma. Er moeten vooral landelijk nog veel keuzes gemaakt worden. Ook is niet vooraf een blauwdruk te geven hoe in elke kern of wijk zelfredzaamheid en samenredzaamheid gestimuleerd kunnen worden. Het gaat om 'bottom-up' veerkracht stimuleren met een participatieve aanpak. Hier is in Nederland nog weinig ervaring mee. Wij leren dus gaandeweg wat werkt en wat niet werkt.

Ten tweede kan er onduidelijkheid zijn over de rolverdeling tussen wat gemeenten doen op het onderwerp veerkracht en samenredzaamheid en wat veiligheidsregio's doen. Kort gezegd gaan gemeenten over het stimuleren van maatschappelijke weerbaarheid in kernen en wijken en veiligheidsregio's over het in beeld brengen van risico's, het doen van risico- en crisiscommunicatie en het versterken van de paraatheid en capaciteit van de crisisstructuur.

### *3.3 Wat mag het kosten?*

Op dit moment zijn nog geen directe en structurele middelen beschikbaar gesteld aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. In de Voorjaarsnota van het Rijk is vanaf 2027 structureel € 70 miljoen beschikbaar gesteld voor maatschappelijke weerbaarheid, met een voorinvestering van € 10 miljoen in 2025 en € 20 miljoen in 2026. Deze middelen worden vooralsnog ingezet op het ontwikkelen van noodsteunpunten en burgerhulpverlening, het versterken van veiligheidsregio's, het lanceren van een landelijke publiekscampagne en evaluatie en onderzoek. Het geld wordt verdeeld via de veiligheidsregio's, waarbij het uitgangspunt is dat besteding plaatsvindt op basis van gezamenlijke besluitvorming met de betrokken gemeenten.

De raad heeft bij de Voorjaarsrapportage 2025 budget ter beschikking gesteld voor de start van het lokale programma Lokale Veerkracht en Samenredzaamheid (€ 134.000 in 2025, € 268.000 in 2026 en € 155.000 in 2027). De kosten voor de uitvoering van het plan van aanpak worden gedekt uit het in de programmabegroting beschikbare budget van beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening van het programma Veiligheid, taakveld 1.2 Openbare Orde en Veiligheid.
Specifiek voor de uitvoering van de motie 'Noodsteun dichtbij huis' geldt dat de raad € 100.000 ter beschikking heeft gesteld. Via de Najaarsrapportage 2025 wordt aan de raad voorgesteld om deze middelen in 2026 te autoriseren.

***Wat zijn de financiële risico's?***

Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van deze nota.

### *3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?*

Het college is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het plan van aanpak. Binnen het college is de burgemeester het eerste aanspreekpunt.

### 3.5 *Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?*

Graag bespreken wij het concept plan van aanpak met de raad. Na bespreking met de raad zullen wij het definitieve plan van aanpak vaststellen.

Op 30 september 2025 hebben wij de raad geïnformeerd over de start van het intergemeentelijke Programma Weerbaarheid Kennemerland (XS-25091509.1335). De raad wordt elk half jaar via een brief aan de raad geïnformeerd over de voortgang van zowel het regionale als het lokale programma. De eerste raadsbrief wordt in april 2026 verzonden.

### 3.6 *Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?*

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de MRA en er zijn met betrekking tot dit onderwerp geen regionale afspraken in MRA-verband gemaakt. Op het onderwerp maatschappelijke weerbaarheid werken we samen met de gemeenten binnen Kennemerland.

## 4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris, de burgemeester,

Hermineke van Bockxmeer Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n)

1. Concept plan van aanpak Verhogen lokale veerkracht en samenredzaamheid